

אלו נערות פרק שלישי בתובות לט

ומי מעברא - בקטנות או בערות כשהיא בת קנס שהלך בערות: **משמעות כמון** - מותר להן לשמש כמון ואינן משמעותיות זרע: **שמה יעשה טובה סנדל** - שלא התעבר עובר שני פוחת השני את נורת (ה) הראשון וזוהו להגדיל שהוא דג כבים: **שמה תגמול אם כנס** - תורה אור

שליש נשים משמשות כמון - פי' בקונטרס מותרות לשמש כמון לר"ם *דלא קטנה ואילונית מותר לשמש בהייסור ולא היו נשחטות זרע כיון שהיא לר"ת משמעות לרבות לשמש

[ש' מוס' יבמות י"ב
והו"ס נדה ג']

טמא א מו"י פ"ב מהל' חטאת ה"ל ב' טור ש"ע י"ד סי' ט"ז כ"ל ע"ב מו"י פ"ב מהל' עברה ה"ל טו סמ"ג ע"ג ד' טור ח"ע ע"ג סי' קמ"ג ע"א ג' מו"י פ"ב מהל' טו

עב ד מו"י פ"ב מהל' נדרים ה"ל ט סמ"ג לז"ח נדב טו"ט י"ד סי' רל"ג ס"ט פ"ה ע"ג ה"מ"ו פ"ב מהלכות עברה ה"ל ט סמ"ג ע"ג ד' טור ח"ע ע"ג סי' קמ"ג ע"א ג' מו"י פ"ב מהל' טו ע"ג ד מו"י פ"ב מהל' טו"ט ע"ג סמ"ג פ"ד

[ש"י מוס' נדה ס"ה ד"ה
וכ"ט מו"י יבמות ג'רמ"ב]

תוספות ר"ד

תניא בא עליה וישאח לעצמה הואיל ובנרות מציאה מרשות אב. פי' שלא מצונו שוכחה לו תורה בבית אלא סבר בקטנות ואמר שבה מלון כיון קטנה ובעשה ידיה בנדרות כדלפי' לקמן פ"ב נדרים ונשיאין נמי מציאין מרשות אב - פירוש כדאשכחן בהפדת נדרים דב"ז שלא עשה אבות מפר נדרים ומשנשאת אין יכול להפ"י מה בנדרים בא עליה ובנדרות לעצמה דכתיב ונתן האישי השוכב עמה לאבי הנערה - אם היא נערה בשעת נתינת אף נשיאין בא עליה ונשאת לעצמה: [ב"ר] הפסחה נתון ג' דברים האונס ד' המפתח נתון בנדרות ופגם וקנס מותר עליו אינם שנתן את הצער מה בין אונס למפתח הצער האונס נתון מיד המפתח ואין נתון את הצער האונס נתון מיד המפתח לכשיצא האונס שותה בעצמו פי' ככלי בביתו לו לשנות בו כלומר ע"כ ישאנה ככתיב על ויכל לשלחה כלמיי והמפתח אמרצח לחוציא מוציא פי' האונס נתון מיד ואע"פ שהכונה שואמר ונתן האישי השוכב עמה לאבי הנערה חטאת כסא ולי תהיה לאמה ודרש"י יו' לו אחת כופה ולא לה :

ומי מעברא והתני רב ביבי קמיה הרב נחמן *שליש נשים משמשות כמון אלו הן קטנה ומעוברת ומניקה קטנה שמה התעבר ותמות מעוברת שמה תעשה עוברת סנדל מניקה שמה תגמול את בנה ואיזויה קטנה מבת ארת עשרה שנה ויום אחד עד שתיים עשרה שנה ויום אחד פחות מיכן ויתר על כן משמשת כדרכה והולכת דברי ר"מ והכמים אומרים ארת זו משמשת כדרכה והולכת ומן השמים ירחמו משום שנאמר **שומר פתאים ה' וכי תימא דאיעברא כשהיא נערה ואילויה כשהיא נערה ובשיתא רחי מו קא ילדה והאמר שבמאל *** *אין בין נערות לבגרות אלא ששה חדשים וכי תימא בציור הוא דלויבא הא שפי איבא הא אלא קאמר אלא הכי קמבעיא ליה יש בגר בקבר ופקע אב או דלמא אין בגר בקבר ולא פקע אב מר בר רב אשי בעי לה הכי מיתה עושה בגרות או אין עושה בגרות תיקו בעי מיניה רבא מאביי בא עליה ונתארסה מהו א"ל כ"י כתיב ונתן לאבי הנערה אשר לא ארוסה ולמעמדך הא דתניא בא עליה ונשאת לעצמה מי כתיב ונתן לאבי הנערה אשר לא נשואה הכי השתא הרם הואיל ובגרות מוציאה מרשות אב ונישואין מוציאין מרשות אב מה בגרות בא עליה ובגרה לעצמה אף נישואין בא עליה ונשאת לעצמה אלא אירוסין מו קא מפקי מרשותא דאב לגמרי הא רבנן *נערה המאורסה אביה ובעלה מפירין לה נדרים: **בתנ"י** - המפתח נתון שלשה דברים והאונס ארבעה המפתח נתון בושה ופגם וקנס מוסף עליו אונס שנתן את הצער מה בין אונס למפתח האונס נתון את הצער והמפתח אינו נתון את הצער האונס נתון מיד והמפתח לכשיצא האונס שותה בעצמו והמפתח אם רצה לחוציא מוציא יביעד שותה בעצמו אפילו היא חוגרת אפי' היא סומא ואפילו היא מוכת שחין נבמצא בה דבר ערוה או שאינה ראויה לבא בישראל אינו רשאי לקיימה שנאמר *ולו תהיה לאשה אשה הראויה לו: **ג'ב'** צער דמאי אמר אברה דשמואל צער שהבשה על גבי קרקע מתקוף לה רבי יורא אלא מעתה הבמה על גבי שיראין הכי נמי דפמוד וכי תימא הכי נמי והתניא ר' שמעון בן יהודה אומר משום רבי שמעון *אונס אינו משלם את הצער מפני שסופה

מפני שהלך בעבר כשתעברת ואינו טוב לוינן וקטנה להעתיקו משדי' וימות: **פחות מאלף** - מנה אחת עשרה שנה משמשת כדרכה לפי שלא התעבר: **ויחר על כן** - על זה שקיים עשרה שנה משמשת כדרכה שאל התעבר לא תמות אלא בקטנות לא מיעברא ויבא כלל לידה דלא ותמות קטני: **וכי תימא** - מנה פחות עשרה ויום אחד שהגיעו ימי העטורים נתעברה הולדה בערות ומתה בערות הא נמי ליהא דאמר שמואל אין בין נערות לבגרות אלא ששה חדשים משתיים שתי עשרות היא נערה כשהיא נערה ומהיום שתיים עשרה שנה והלאה ומשתיים עד שהבגור ששה חדשים ויהא לא ומהיום דקתני מנה שתיים עשרה ואילך אי מעברא לא משה במציאה שתי עשרות קודם שהתעבר קאמר אבל כל זמן שלא הביאה קטנה היא והאי דקתני מנין שנים משום דבבביר משתיים עשרה ויום אחד אפילו הביאה עשרות אינו אלא שומא כדאמרין במסכת נדה ובקדושין: **ופקע אב** - פקעה הביעת אב וזכה הלה במה שבדין שאין בעל דיו קיים וקנס לזו ממון הוא להורישו לאביה כדורית ירושה כל כמה דלא נתיבע: **אין בין נגר כקבר** - לאפקושי נתיבעת אב: **אין בין נגר אפי'** - לא בעי לה צעיר דרבה דמסו כגר כקבר אלא אם משה בערותה מי פקעה כי בגרות דמתיים לו לא ולהאי יעשה דמר בר רב אשי לאביה דרבה אמרו לעיל מילתא דפשיטא ליה לאביי מיבעיא ליה לרבה דלילו לניסנה קמה מפשע פשיטא ליה לרבה דמיתה לא מפשעא דולא כדכיי כל זמן שלא בגרה וכי קא מיבעיא ליה כבגר כקבר קמבעיא ליה אבל במיתה כל זמן שלא בגרה פליג אלכאיי ואמר לא מפשעא וחייב: **מיסה טושה בגרות** - טושה דין בגרות המפקעא כח אפי' כי בגרות: **מסו** - מי הוי לאביה או לעממה: **בגרות מוליא מרשות אב** - דלא מלינו שוכחה לו תורה ככהו אלא מוכר בקטנות ושאר שבה כיון קנסה ומשנה ידיו בערות כדלפינן בפרק נערה (קמן דף נו) אבל בבגרות לא אשכחן כיון דלא יביתה לו תורה אף מוכחא תוסי לן לזכותה כשהיא מוליא מרשות אב כדאשכחן בהפדת נדרים דכל זמן דלא ניסת אביה מיפר ומשניתה אין יכול להפ"י: **בא עליה** - כשהיא נערה ובגרה: **לעצמה** - דכתיב ונתן האישי

יבמות י"ב ק' נדה מהל' נדרים לה' וחספסת פרק נדה פ"ב

קדושין ע"ג נדה ס"ה

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה שמה יעשה טובה וכו' זורה כע"י ר"ב וחוספסת פרק המפלת הביא בשם רש"י שולי אחינו ממערך זורה הראשונה ע"כ נ"ד"ה קמ"ל ברך בה מיהו דיבעיות ד"ב כהנא רש"י ז"ל דוחקן האמה את חביו ופוסח זורה משמע דלפעמים הראשון גובר ולפעמים השני גובר ומסו פי' כן ואין כאן עמות :

נדרים סו"ר ע"ד יבמות כ"ט לקמן מו' קדושין ד' קמן ע"ב

גליון הש"ס

תוס' ד"ה שלג וכו' דלע"פ ש"ה מלווה על פניה וכו' ע"י סנהדרין דף נט ע"ב פ"ד תורה וכו' :

[לעיל כ"ג:]

ב"ק ע"ג פ"ב

ממון קסה ד"ה נישואין מוליאין מרשות אב לענין ממון ואמתי לרין לנחלק מבורגת ונראה דבא עליה ובגרה לעממה נפקא לן מוכחן לאבי הנערה דלרש"י לאבי הנערה ולא לאבי צעיר דמאי - קשה לר"י דמאי קא מיבעיא ליה וכי לא ידע הש"ס שיש לער גדול לבחולה צביאה רשונה וכמה קטנות מולות מזה וכו' דמחזורו לער פשיטא ליה להש"ס דפסורו שהרי סופה להלעזר כדק תחת בעלה והא איכא כמה תגלי בהבונס (ב"ק דף נ"ט) דלא חיישי לבחש גופנא פירוש דבר שסופו להיות כן ונראה לר"י לערר בעילה משום תורתו תשמיש אינו בא בשעת הבא לו בשעת בעלה אבל מה שבה לו אחר כך מיעטר דגרמא בעלמא הוא הלכך בעי לער דמאי ורש"י"א מפרש דפשיטא לערר של כהילים ליהא למימר דע"כ תנא דמתני' חייב לבחש גופנא דמפתה פסור :

אביה ובעלה - במתני' **בזושה ופגם** - במתני' לקמן מפרש להו: **האונס נתון מיד** - לאביה אע"פ שכונסה: **לכשיוליא** - בגמרא פריך אטו אשתו היא ומפרש לה לכשלא יכונה דאם פנסה אינו נתון קנס כדכתיב מהר ימהרה לו ואם מאן ימאן וגו' כסף שקול אבל חונס כתיב ונתן משמים כסף ולו תהיה לאשה: **טושה בעצמו** - בכלי שפחד לו לשחוט טו כלומר על נדחו ישאנה כדכתיב לא יוכל לשלחה (דברים כ"ב): **ג'ב'** שסופה

אלו נערות פרק שלישי כתובות

[ג] דאמתימא לא ס"מ
ס"ו * מהרש"א

אי הכי מפותה נמי • יש לה גער פיסוק רגלים כמו חטטה וחמאי
קאמר אין דומה נבעלת באונם לנבעלת ברזון ואמר מורי הרב
דודי ז"ל *דאמתימא* לא ס"מ למיפך חמאי אונם חייב כיון שסופה
להטער בכך תחת בעלה דהא חפילו בעולה מנטערת בכך וחט"ג
דבא עליה עתה סופה נמי להטער
ולא תריות כלום [קלמ נראה דאמתימא*
פריך חמאי מפותה פטור] :
קריע שיראין שלי והפטר • וחט"ג
דלא חמרה על מנת לפטור
איכא למימר דמתמת הגאח בעילה
מחלה לגמרי :

ת"י כ"י
ע"ו א ח"י פ"ג מ"ג
נערה ס"ז ס"ג
עשין נד עור ח"ע
ס"ו קנ"ג
ע"ו ב מ"ו פ"א ט"ס ס"ג
ג סמג ועור ט"ס :
ע"ו ג ר מ"ו ט"ס ס"ד :

[**לכשיוציא** אשתו היא • אפי' פיתה
למט אשתו מ"מ פריך
אשתו היא כיון דחיה לריבה גט] :
בושת ופגם טוהן מיד • חט"ג
דליתקש לקנס היינו
לענין שניתן זה למי שזה ניתן אבל
יש מקומות שפטור מקנס לגמרי וחייב
בבושת ופגם : **אין** לי אלא חביה
היא עלמה מנין כ"י • (ג) תימה
לר"י כזמאי מיייר כ"י
בגמרה ה"אך היא יכולה למחן כיון
שהאב רוצה והוא יסול לקדשה בעל
כרחי למי שירצה וה"ה לזה והי'
בשחן לה אז או שבגרה אחר כך
מה לריך קרל חיפוק ליה שיכולה
לעכב שלא יהא חוטא נשכר כדקאמר
חביי בסמוך וכן חביה חמאי לריך
קרל לחביי ואומר ר"י דנהי שחביה
יכולה לעכב על חביה שלא יקדשה
לו מ"מ מועיל מילוינה לענין שישלם
קנס וכן במיאון חביה והא דחגיג
הכא המפתה לכסלא יכנס לריך לפרש
לכסלא יכנס מדעתה ומיהו קשה
דהכא דרשינן מאס מאן ימאן מ"מ
שהיא יכולה לעכב ובפרק נערה
(לקמן מד) דרשינן מינה לרבות יתומה
לקנס וי"ל דליכתוב או מאן מאן או
ימאן ימאן מאן חמי' ימאן ש"מ תרתי
ובכ"ה"ג חמרינן במרובה (ב"ק דף ס"ה
והס) גבי אס המלא תמלא ובהחובל
(שם דף ס"ה) גבי ורפא ירפא ועוד
נראה דלאו מיתורא דקרא דרש
לה התם דאס כן חמי' פריך מינה
לרבי יוסי בר' חנינא דפטור מוליא
שם רב על היתומה דלאני מפתה
דרכי קרל חלל כן הוא עיקר כמו
שפירש בקונטרס לקמן דלאו מריבוי
דריש חלל ה"פ לרבות יתומה לקנס
דדוקא בבוגרת או ביתומה יש קנס
בשיכוב שלהן אבל כל זמן שלא בגרה תלי
שיש קנס ביתומה ולא מומטעין ליה מדכתיב לחבי
ארא אונם בשלמה חייב כ"י • תימה כיון דלונם ומפתה מיגמר גמירי מהדדי
להא מילתא נמי ליגמרו מהדדי כדפריך בסמוך ומאי
קאמר חלל חביה מגלן וי"ל דלהאי מילתא לא גמרינן מהדדי דהא מפתה יכול לעכב ואונם שותה בעליו וה"ה אין חביה
יכול לעכב וה"ה קאמר חביי בסמוך ורבא לא מסתבר ליה למימר הכי כיון דלחביא ק"ו וח"ל וחביה גבי חונם חמאי ח"מטריך למיכתב גילף
לחביי מהכרחי שלא יהא חוטא נשכר ולרבה מק"ו ויש לומר דלו **מפתה** דלחבי ח"מטריך לעשה ולדרשות דלעיל • מהר"ם •
ח"י חבי ח"מטריך לעשה ולדרשות דלעיל • מהר"ם •
טעמא מאן תקיעו לה רבנן כחובה שלא תהא קלה בעיניו להוליא תימה לר"י כיון דטעמא שלא תהא קלה
ומינה תימה דקא פסיק ותני דככל ענין אין לה כחובה חפילו בזה עליה שלא כדרכה ובתולה גמורה היא ויש לה כחובה
מן התורה דהא אס בזה עליה שני יש לה קנס ולא היו טעמא שלא תהא קלה בעיניו להוליא תימה לר"י כיון דטעמא שלא תהא קלה
בעיניו להוליא תימה לר"י כיון דטעמא שלא תהא קלה בעיניו להוליא תימה לר"י כיון דטעמא שלא תהא קלה בעיניו להוליא תימה לר"י
שלא תהא קלה בעיניו להוליא תימה נמי חללמנה משום חגיג ומינה לכתחילה לא היו מתקנים משום חגיג קשה לרשב"א הא דחגיג בהחובל
(ב"ק דף פ"ט) וחס) וכן היא שחבלה בצעלה לא הפסידה כחובתה ופריך חמאי חזבין לכחובתה *בטובת הגאח ותייתי ליה דהאי חבלה ומשני הא
מני רבי מאיר היא דאמר אסור לחדש שישהא את אשתו בלא כחובה חפילו שעה אחת והשתא כיון דטעמא שלא תהא קלה בעיניו להוליא חזבין
כחובתה על מנת ששם חללמנן חלל אס יגרשנה יאל לה כחובה דהתם לא שייך משום חגיג ואומר ר"י כיון דבשאר נשים שייך חגיג ח"ק על גב
דבזאת לא שייך לא פלוג רבנן ואסור להשתות בלא כחובה לר"מ וח"ל וחמאי תני הכא יאל כסף קנסה בכחובתה לימני מת אין לה עליו כלום
דהא לא תקיעו רבנן לחללמנה חלל משום גרושה והכא מכה גרושה אין לתקן לחלל דהא לא מצי לגרשה ואור"י דה"ל כיון דשייך בה
חינה כמו בשאר אלמנות אין לט לטותה משאר אלמנות להכי ח"מטריך טעמא דילא כסף קנסה בכחובתה ולא חשו במה דאין לה כחובה :

שפופה להטער כ"י • וחי חיבט על גבי קרקע הוא וכי סופה
ליחבט על גבי קרקע תחת בעלה : שלי • בתמינה : דאכוס סוף •
דהא כל שבת נעורים ילפינן לקמן (דף מ"ג) לחביה והאך היא יכולה
למחול : ריבא דכוסילתא • פלגמיייר"א דלמול"א בלג"ו : ריבא :
תורה אור

שפופה להצטער תחת בעלה אמרו לו אינו
דומה נבעלת באונם לנבעלת ברזון אלא
אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוב צער של
פיסוק הרגלים וכן הוא אומר °וחפשיק את
רגליך לכלי עובר אי הכי מפותה נמי אמר
רב נחמן אמר רבה בר אבוב משל דמפותה
למה הדבר דומה לאדם שאמר לחבירו קריע
שיראין שלי והפטר שלי דאבוב נינהו אלא
אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוב פקחות
שבחן אומרות מפותה אין לה צער והיא קא
חוינן דאית לה אמר אבוי *אמרה לי אם
כמיא המימי על רישיה דקרחא רבא אמר
אמרה לי בת רב חסדא כי ריבדא דכוסילתא
רב פפא אמר אמרה לי בת אבא סוראה כי
גהמא אקישא בחינבי : האונם נותן מיד
המפתה לכשיוציא וכו' : לכשיוציא אשתו
היא אמר אבוי אימא לבשלא יכנס תניא
נמי הכי אע"פ שאמרו *המפתה נותן לבשלא
יכנס בושת ופגם נותן מיד ואחד האונם
ואחד המפתה בין היא ובין אביה יכולין
לעכב בשלמא מפותה בתיב °אם מאן ימאן
אביה *אין לי אלא אביה היא עצמה מנין
תלמוד לומר ימאן מכל מקום אלא אונם
בשלמא איהו בתיב °ולו תהיה מדעתה אלא

אביה מגלן אמר אבוי *שלא יהא חוטא נשכר רבא אמר ק"ו ומה מפתה שלא
עבר אלא על דעת אביה בלבד בין היא ובין אביה יכולין לעכב אונם שעבר
על דעת אביה ועל דעת עצמה לא כל שבין רבא לא אמר כאבוי כיון דקא
משלם קנס לאו חוטא נשכר הוא אבוי לא אמר כרבא מפתה דאיהו מצי
מעכב אביה נמי מצי מעכב אונם דאיהו לא מצי מעכב אביה נמי לא מצי
מעכב תניא אידך אע"פ שאמרו אונם נותן מיד כשיוציא הוא אין לה
ע"יו כלום כשיוציא מי מצי מפיק לה אימא כשתצא היא אין לה עליו
כלום *מת *צא כסף קנסה בכחובתה רבי יוסי ברבי יהודה אומר יש
לה כתובה מנה במאי קמיפלגי רבנן סברי *טעמא מאי תקינו רבנן כתובה
כדי שלא תהא קלה בעיניו להוציא ודא לא מצי מפיק לה ורבי יוסי ברבי
יהודה סבר הא נמי מצער לה עד דאמרה היא לא בעינא לך : אונם שותה
בעצמו : אמר ליה רבא מפרוקיא לרב אשי מיגמר גמירי מהדדי
להא

הגהות הב"ח
(ה) רש"י ד"ס חמרה
וכי חומתו • ג"כ דיליתו
חמו ומתה ע"י קדושין דף
לא ע"כ : (ג) רוס' ד"ס
אין לי וכו' תימה • כ"כ ע"י
פ' ה"א"ש מקדש דף מ
ע"א ובמ"ס חסות' ג"ס :

[קדושין לא: וז"ל]

קדושין מ"ו

דברים כב

[ע"ל י"א וז"ל]

לקמן ד"י
[ע"ל י"א לקמן ד"י
במות פ"ג]

הגהות הב"ח
(ה) רש"י ד"ס חמרה
וכי חומתו • ג"כ דיליתו
חמו ומתה ע"י קדושין דף
לא ע"כ : (ג) רוס' ד"ס
אין לי וכו' תימה • כ"כ ע"י
פ' ה"א"ש מקדש דף מ
ע"א ובמ"ס חסות' ג"ס :

לבעלה בטובת הכלל כ"י
מהרש"א